

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

INFORMACIJOS PASLAUGŲ STUDIJŲ KRYPTIES APRAŠAS

PROJEKTAS

Vilnius
2019

Informacijos paslaugų studijų krypties aprašas yra parengtas Studijų kokybės vertinimo centrui įgyvendinant projektą „Studijas reglamentuojančių aprašų sistemos plėtra (SKAR-3)“, projekto Nr. 09.3.1-ESFA-V-732-01-0001, vykdomą pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.3.1-ESFA-V-732 įgyvendinimo priemonę „Studijų sistemos tobulinimas“, finansuojamą Europos Sąjungos fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis.

Informacijos paslaugų studijų krypties aprašą (jo projektą) parengė ekspertų grupė, veikianti pagal 2019 m. gegužės 27 d. Viešojo pirkimo atlygintinų paslaugų sutartį Nr. 11ESF7-45-2019: Gintaras Aleknonis (grupės vadovas), Renata Matkevičienė, Kristina Juraitė, Zenona Ona Atkočiūnienė, Remigijus Misiūnas, Gintarė Žemaitaitienė, Džina Donauskaitė, Lina Jakučionienė ir Svajūnė Marcinkevičienė.

INFORMACIJOS PASLAUGŲ STUDIJŲ KRYPTIES APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Informacijos paslaugų krypties aprašu (toliau – Aprašas) reglamentuojami informacijos paslaugų studijų krypties studijų programų specialieji reikalavimai.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu bei jį įgyvendinančiais teisės aktais. Taip pat atsižvelgiama į šiuos profesinius standartus, patvirtintus Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro direktoriaus: 2019 m. birželio 26 įsakymą V1-124 „Dėl poligrafijos, žiniasklaidos ir reklamos sektoriaus profesinio standarto patvirtinimo“ (TAR, 2019-06-26, Nr. 10192); 2019 m. liepos 4 d. įsakymą Nr. V1-136 „Dėl Paslaugų administravimo, įstaigų aptarnavimo ir saugos užtikrinimo veiklos sektoriaus profesinio standarto patvirtinimo“ (TAR, 2019-07-05, Nr. 11200); 2019 m. liepos 19 d. įsakymą Nr. V1-143 „Dėl švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos standarto patvirtinimo“ (TAR, 2019-07-23, Nr. 12088). Rengiant Aprašą remtasi ir užsienio šalių patirtimi, atsižvelgta į įvairių šalių bei tarptautinių organizacijų gaires, skirtas atitinkamų studijų programų rengėjams, visų pirma Amerikos archyvarų sąjungos „Archyvistikos magistrantūros studijų rengimo gidą“ (*Guidelines for a Graduate Program in Archival Studies*, 2016); JK aukštojo mokslo kokybės kodekso gaires bibliotekininkystės, informacijos vadybos, įrašų ir archyvų vadybos studijų programoms (*Librarianship, Information, Knowledge, Records and Archives Management. UK Quality Code for Higher Education*, 2015) ir kt.

3. Aprašas skirtas koleginių ir universitetinių pirmosios ir antrosios studijų pakopų informacijos paslaugų studijų krypties studijų programoms reglamentuoti nepriklausomai nuo studijų formos.

4. Aprašo tikslai:

4.1. Padėti aukštosioms mokykloms rengti, atnaujinti ir vertinti informacijos paslaugų studijų krypties studijų programas.

4.2. Informuoti abiturientus, studentus, akademinę bendruomenę, darbdavius ir socialinius partnerius bei visuomenę apie informacijos paslaugų studijų krypties studijose įgyjamas žinias ir gebėjimus, ugdomas kompetencijas bei specialistų rengimo pobūdį.

4.3. Pateikti gaires informacijos paslaugų studijų krypties studijas vertinantiems ekspertams ir jas akredituojančioms institucijoms išorinio vertinimo metu ir padėti pasirengti aukštosioms mokykloms išoriniam bei vidiniam vertinimui.

5. Baigus informacijos paslaugų studijų krypties studijas įgyjami šie kvalifikaciniai laipsniai: socialinių mokslų profesinis bakalauras, socialinių mokslų bakalauras, socialinių mokslų magistras. Studijų trukmė ir apimtis kreditais turi atitikti Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo aktualioje redakcijoje numatytas normas.

6. Informacijos paslaugų studijų krypties pirmosios pakopos universitetinės studijų programos, kuriomis siekiama perteikti studentams bazines minėtų mokslų žinias, gali būti skirtos:

6.1. Informacijos paslaugų studijoms, kurias baigus suteikiamas socialinių mokslų bakalauro kvalifikacinis laipsnis.

6.2. Dviejų krypčių – informacijos paslaugų krypties ir aukštosios mokyklos nustatytos bei studento pasirinktos gretutinės krypties – studijoms, kurias baigus suteikiamas dvigubas – socialinių mokslų ir gretutinės krypties – bakalauro kvalifikacinis laipsnis. Jei tiek pagrindinės, tiek gretutinės studijos suteikia socialinių mokslų bakalauro kvalifikacinį laipsnį, diplome turi būti įrašomi studijų krypties kodas ir pavadinimas.

6.3. Pirmosios pakopos universitetinių studijų programose gali būti numatyta galimybė suteikti dvigubą pagrindinės krypties (šakos) ir informacijos paslaugų mokslų, kaip gretutinės studijų krypties, socialinių mokslų bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Jei tiek pagrindinės, tiek gretutinės studijos suteikia socialinių mokslų bakalauro kvalifikacinį laipsnį, diplome turi būti nurodomi studijų krypties kodas ir pavadinimas. Minimū atveju informacijos paslaugų krypties gretutinių studijų apimtis yra ne mažesnė kaip 60 kreditų. Baigus informacijos paslaugų krypties gretutines studijas, turi būti pasiekti šio Aprašo III skyriuje nurodyti studijų rezultatai.

7. Informacijos paslaugų studijų krypties studijos gali būti organizuojamos nuolatine arba išėstine forma. Organizuojant studijas skirtingomis formomis, turi nesiskirti to paties kvalifikacinio laipsnio studijų sandara, bendra apimtis (studijų kreditai), studijų turinys ir rezultatai.

8. Į informacijos paslaugų studijų krypties pirmosios pakopos studijų programas konkurso būdu priimami ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą turintys asmenys, atsižvelgiant į mokymosi rezultatus, stojamuosius egzaminus ar kitus aukštosios mokyklos nustatytus kriterijus.

9. Antrosios pakopos universitetinės studijos skirtos pasirengti savarankiškam tiriamajam darbui, kuriam atlikti reikia atitinkamų teorinių ir metodologinių žinių ir gebėjimų jas taikyti.

10. Į antrosios studijų pakopos informacijos paslaugų studijų krypties studijas priimami asmenys gali būti:

10.1. Baigę universitetines pirmosios pakopos informacijos paslaugų, leidybos, komunikacijos ir žurnalistikos krypties studijas.

10.2. Baigę kitų mokslų, tiek universitetinių, tiek koleginių studijų pirmosios pakopos studijas ir atitinkantys aukštosios mokyklos nustatytus reikalavimus. Šiais atvejais vadovaujamosi aukštosios mokyklos reikalavimais dėl papildomųjų studijų ar išlyginamųjų dalykų: pirmaisiais studijų metais turi būti numatyti išlyginamieji dalykai ar prieš prasidedant studijoms – papildomosios studijos. Išlyginamuosius dalykus, papildomųjų studijų dalykų sąrašą, studijų turinį ir apimtį nustato aukštoji mokykla, laikydamasi šių reikalavimų.

11. Informacijos paslaugų studijų krypties studijų programų tikslai:

11.1. Išugdyti informacines ir komunikacines kompetencijas: gebėjimus rinkti, sisteminti, analizuoti, vertinti, skleisti bei saugoti visuomenei reikšmingą informaciją; išmanyti informacijos rinkos struktūrą ir jos funkcionavimo ypatumus; išmanyti organizacijų informacijos procesus, gebėti juos planuoti, vykdyti ir analizuoti, taikant informacines ir komunikacines technologijas.

11.2. Išugdyti plačią erudiciją, tarpdisciplininių žinių poreikį, kritinį mąstymą, informacinį ir medijų raštingumą.

11.3. Išugdyti gebėjimą atsakingai vertinti ir atsakingai laikytis duomenų ir informacijos saugos principų.

11.4. Išugdyti asmeninės lyderystės, komandinio darbo bei organizacinius įgūdžius.

11.5. Išugdyti gebėjimą išlaikyti, kelti bei plėsti profesinę kompetenciją per visą gyvenimą trunkantį mokymąsi.

12. Baigus pirmosios pakopos bakalauro ar profesinio bakalauro informacijos paslaugų studijų krypties studijas, suteikiami kvalifikaciniai laipsniai atitinka šeštąjį, o antrosios pakopos magistro – septintąjį Lietuvos kvalifikacijų sandaros ir Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos bei Europos aukštojo mokslo erdvės kvalifikacijų sąrangos lygmenis.

II SKYRIUS

STUDIJŲ KRYPTIES SAMPRATA IR APRĖPTIS

13. Informacijos paslaugos, kaip studijų objektas, apima informacijos plačiąją prasme analizę, saugojimą ir sklaidą, informacijos (duomenų, tekstų) sandaros ir ypatybių supratimą, informacinių procesų (rinkimo, atrankos, sisteminimo, kaupimo, saugojimo, pateikimo) analizę ir organizavimą, komunikacinės ir informacinės infrastruktūros išmanymą, įvairių auditorijų ir jų poreikių suvokimą, informacijos supratimo ir poveikio analizę. Informacijos paslaugos, kaip studijų objektas,

organiškai sieja teorines žinias, technologijų išmanymą, procesų analizę, informacijos visuomeninės svarbos supratimą.

14. Informacijos paslaugų studijų kryptis priklauso socialinių mokslų sričiai, ji formavosi sanglaudoje su humanitarinės srities mokslais ir yra susijusi su šiomis socialinių mokslų studijų kryptimis: komunikacija, leidyba, žurnalistika. Informacijos paslaugų studijų kryptis glaudžiai susijusi su socialinių mokslų srities sociologijos, psichologijos, ekonomikos, antropologijos studijomis, politikos mokslais, teise, verslo ir viešosios vadybos bei rinkodaros studijomis; stipri sąsaja yra su matematikos ir kompiuterių mokslo sritimi, ypač informacijos sistemų studijomis. Informacijos paslaugų studijų kryptis tradiciškai siejama ir su humanitarinių mokslų srities filosofijos, istorijos, kultūros bei kitomis studijomis.

15. Informacijos paslaugų studijų krypties studijos turi atskleisti informacinės veiklos įvairovę, jos kompleksumą ir tarpdiscipliniškumą, kaitą visuose kontekstuose įvairiais lygmenimis. Informacijos paslaugų specialistai turi išsiskirti teorinių žinių ir požiūrių įvairove, suvokti šiuolaikinei visuomenei kylančias informacijos atrinkimo, saugojimo ir sklaidos problemas bei iššūkius, jų ryšį su politiniais, socialiniais, ekonominiais procesais. Jie turi gebėti profesionaliai ir etiškai bendrauti su informacijos kūrėjais bei vartotojais, racionaliai naudotis šiuolaikine komunikacijos technika ir technologijomis.

16. Informacijos paslaugų studijų krypties programos pasižymi didele strategijų ir taikomų metodų įvairove, savo tikslams pasitelkia kokybines, kiekybines bei mišrias socialinių ir humanitarinių mokslų metodologijas.

17. Informacinių paslaugų studijų programą baigę absolventai gali dirbti ir atlikti informacines ir komunikacines veiklas privataus ir viešojo sektoriaus kultūros ir kūrybinėse institucijose. Informacinių paslaugų absolventai gali dirbti informacijos paslaugų specialistais, komunikacijos specialistais, ryšių su visuomene ir marketingo specialistais viešojo sektoriaus ir verslo organizacijose, taip pat patys gali steigti verslus ir teikti komunikacijos ir marketingo rinkos tyrimus, reklamos ir ryšių su visuomene, projektų valdymo paslaugas. Pagrindiniai absolventų įsidarbinimo sektoriai pagal ekonominės veiklos rūšis (EVRK 2): informacinių paslaugų veikla; reklama ir rinkos tyrimas; kelionių agentūrų, ekskursijų organizatorių, išankstinio užsakymo paslaugų ir susijusi veikla; kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla; bibliotekų, archyvų, muziejų ir kita kultūrinė veikla; leidybinė veikla; sportinė veikla; pramogų ir poilsio organizavimo veikla. Baigę informacinių paslaugų antrosios pakopos studijas turės galimybę tęsti studijas trečiojoje studijų pakopoje.

III SKYRIUS

BENDRIEJI IR SPECIALIEJI STUDIJŲ REZULTATAI

18. Baigus kolegines pirmosios pakopos informacijos paslaugų studijų krypties studijas, turi būti pasiekti šie studijų rezultatai:

18.1. Žinios, jų taikymas:

18.1.1. Išmano pagrindines informacijos sąvokas, informacijos procesus ir informacinės veiklos modelius, leidžiančius analizuoti ir vertinti organizacijų informacinę veiklą sparčiai besikeičiančioje aplinkoje.

18.1.2. Išmano informacinės veiklos organizavimo principus ir geba taikyti teorines bei praktines žinias nustatant ir sprendžiant informacijos valdymo problemas.

18.2. Gebėjimai vykdyti tyrimus:

18.2.1. Atlieka taikomuosius tyrimus informacijos valdymo problemoms spręsti, savarankiškai taiko socialinių tyrimų metodus, apdoroja duomenis šiuolaikinėmis informacinėmis technologijomis.

18.2.2. Geba analizuoti organizacijos veiklą, vartotojų informacinę elgseną, informacinius poreikius, vertinti ir interpretuoti tyrimo rezultatus.

18.2.3. Išmano tyrimo etikos principus, geba juos taikyti ir kritiškai vertinti tyrimų rezultatus.

18.3. Specialieji gebėjimai:

18.3.1. Nustato ir įvertina vartotojų informacijos poreikius, siedami juos su jų atliekama veikla, užduotimis ir veiklos perspektyvomis.

18.3.2. Organizuoja tradicinių ir skaitmeninių informacijos išteklių formavimo, paieškos, skaitmeninimo, sklaidos ir saugojimo procesus.

18.3.3. Atlieka duomenų ir informacijos paiešką įvairiose akademiniuose informaciniuose sistemose ir duomenų saugyklose, savarankiškai pasirenka ir taiko informacijos analizės įrankius bei metodus ir teikia informacines paslaugas, atsižvelgdami į vartotojų poreikius.

18.3.4. Atlieka informacijos rinkos stebėseną, valdo informacijos srautus, informacijos ir žinių išteklius, taikydami klasifikavimo, sisteminimo ir metaduomenų kategorizavimo standartus.

18.4. Socialiniai gebėjimai:

18.4.1. Dirba savarankiškai ir komandoje su informacijos ir kitų sričių specialistais planuojant, sprendžiant ir įgyvendinant profesines veiklas.

18.4.2. Modeliuoja etišką informacinę elgseną, prisiimdami pilietinę ir socialinę atsakomybę už savo ir komandos veiklos kokybę, komunikuoja raštu ir žodžiu tarpdalykinėje aplinkoje.

18.5. Asmeniniai gebėjimai:

18.5.1. Suvokia mokymosi visą gyvenimą svarbą, geba savarankiškai mokytis, kritiškai vertina savo profesinę veiklą ir ją tobulina.

18.5.2. Suvokia moralinę atsakomybę už savo veiklą ir jos poveikį visuomenei ir aplinkai.

19. Baigus universitetines pirmosios studijų pakopos informacijos paslaugų studijų krypties studijas, turi būti pasiekti šie studijų rezultatai:

19.1. Žinios, jų taikymas:

19.1.1. Supranta informacijos ir žinių, kaip esminių išteklių, prigimtį, reikšmę visuomenei, organizacijoms, grupėms ir individams.

19.1.2. Išmano informacijos ir žinių valdymo teorinės minties genezę, informacijos ir žinių valdymo modelius, procesus ir jų taikymo galimybes; šiuolaikines informacines technologijas ir jų svarbą bei taikymą informacijos ir žinių valdymo veikloje.

19.1.3. Suvokia šiuolaikinių informacinių sistemų įvairovę, funkcijas ir geba jas taikyti teikiant informacijos paslaugas.

19.1.4. Geba formuoti ir valdyti organizacijos infrastruktūrą, kuri užtikrintų naudojamos informacijos patikimumą, teisinę apsaugą ir saugumą.

19.2. Gebėjimai atlikti tyrimus:

19.2.1. Geba apibrėžti pagrindinius mokslinio tyrimo principus, sudaryti tyrimo planą ir savarankiškai atlikti mokslinius tyrimus, pagrįsti pasirinktos temos aktualumą ir ištirtumą informacijos ir komunikacijos mokslų kontekste.

19.2.2. Geba taikyti informacinės veiklos sąvokas ir teorinius modelius, kokybinius ir kiekybinius tyrimo metodus konkrečių informacinių reiškinių, informacinių paslaugų teikimo ir informacinių procesų organizacijose analizei.

19.3. Specialieji gebėjimai:

19.3.1. Geba apibūdinti, paaiškinti ir numatyti individų ir grupių informacinę elgseną. Geba analizuoti ir įvertinti vartotojų informacinius poreikius ir numatyti jų patenkinimo būdus.

19.3.2. Geba planuoti ir organizuoti informacijos įsigijimo, atrankos, paskirstymo ir saugojimo procesą, kuris atitiktų organizacijos tikslus, organizacijos auditorijų poreikius ir lūkesčius.

19.3.3. Geba įvertinti ir pagrįsti informacinių ir komunikacinių technologijų taikymo poreikį.

19.3.4. Geba atlikti informacinę paiešką informacinėse sistemose ir duomenų bazėse teikiant informacines paslaugas, atitinkančias informacinius vartotojų poreikius.

19.3.5. Geba inicijuoti, planuoti, vykdyti ir kontroliuoti su informacinėmis ir komunikacinėmis paslaugomis susijusius projektus tradicinėje ir elektroninėje aplinkoje.

19.4. Socialiniai gebėjimai:

19.4.1. Geba komunikuoti, taisyklingai vartoti kalbą realioje ir virtualioje profesinėje aplinkoje.

19.4.2. Geba dirbti komandoje organizuojant ir įgyvendinant projektus, grupinius darbus.

19.5. Asmeniniai gebėjimai:

19.5.1. Geba vertinti savo profesines žinias bei gebėjimus ir planuoti asmeninį tobulėjimą.

19.5.2. Geba analizuoti informacinę aplinką ir taikyti naujoves profesinėje veikloje.

19.5.3. Turi pakankamai mokslinio tyrimo įgūdžių, kurie būtini tęsti studijas antrojoje studijų pakopoje.

20. Baigus universitetines antrosios studijų pakopos informacijos paslaugų studijų krypties studijas, turi būti pasiekti šie studijų rezultatai:

20.1. Žinios, jų taikymas:

20.1.1. Supranta informacijos ir žinių reikšmę visuomenei, organizacijoms nacionaliniame ir tarptautiniame kontekstuose.

20.1.2. Suvokia politinių ir valdžios institucijų veiklą, susijusią su informaciniais ir technologiniais žinių visuomenės kūrimo aspektais.

20.1.3. Išmano valdžios institucijų iniciatyvas ir sprendimus, susijusius su informacinių paslaugų teikimu, informacijos sistemų diegimu, informacijos sistemų taikymo įvairiais lygmenimis efektyvumu.

20.1.4. Išmano informacinių paslaugų strateginio valdymo principus ir metodus.

20.1.5. Geba taikyti komunikacijos ir informacijos, informatikos, taip pat kitų mokslų žinias organizacijų informacijos sistemų organizavimui, administravimui, valdymui tobulinti.

20.2. Gebėjimai atlikti tyrimus:

20.2.1. Geba argumentuotai pasirinkti ir pagrįsti tinkamą teorinę ir metodologinę požiūrį konkrečiai informacijos reiškinių tyrimo problemai spręsti.

20.2.2. Geba sisteminti ir analizuoti organizacijų vidinės ir išorinės informacinės aplinkos, informacinių poreikių, empirinius komunikacijos tyrimų duomenis, kūrybiškai ir lanksčiai juos taikyti praktikoje, sprendžiant konkrečias informacijos ir žinių valdymo problemas.

20.2.3. Geba atlikti tarpdisciplininius tyrimus, tinkamai pateikti tyrimo rezultatus, juos interpretuoti ir vertinti.

20.2.4. Geba inicijuoti, planuoti ir atlikti informacinių produktų ir paslaugų rinkos tyrimus, organizacijos informacijos ir žinių vadybos stebėseną, patikrą, informacijos ir žinių vadybos tyrimus, užtikrinti šių tyrimų rezultatų pateikimą, sklaidą.

20.2.5. Suvokia empirinių tyrimų ribotumus, vadovaujasi tyrėjo etikos bei socialinės atsakomybės principais, geba atpažinti ir spręsti tyrimo etikos klausimus.

20.2.6. Geba dirbti savarankiškai kaupdami ir analizuodami informaciją.

20.3. Specialieji gebėjimai:

20.3.1. Geba savarankiškai formuluoti ir kūrybiškai spręsti aktualias teorines ir praktines informacijos paslaugų teikimo problemas. Geba analizuoti informacinius vartotojų poreikius, organizuoti ir atlikti informacijos išteklių įsigijimo, informacijos organizavimo, saugojimo ir paieškos, informacijos analizės, informacijos paslaugų kūrimo ir informacijos paskirstymo procesus.

20.3.2. Geba apdoroti duomenis, formuoti duomenų bazes, kurti inovatyvias informacines paslaugas, taikant šiuolaikines informacines technologijas įvairiomis profesinės aplinkos sąlygomis.

20.3.3. Geba projektuoti informacines sistemas, jas diegti, atlikti informacinių sistemų vertinimus pagal visuotinai priimtus standartus, užtikrinant jų atitikimą organizacijos tikslams.

20.3.4. Geba kritiškai vertinti informaciją, ją taikyti priimant sprendimus ir sprendžiant problemas.

20.4 Socialiniai gebėjimai:

20.4.1. Geba vadovauti komandai, inicijuoti planuoti ir organizuoti grupių veiklą.

20.4.2. Geba motyvuoti kitus žmones siekti bendrų organizacijos tikslų, inicijuoti ir realizuoti organizacijos pokyčius.

20.4.3. Išmano etiškos informacinės elgsenos principus prisiimdami pilietinę ir socialinę atsakomybę už savo ir komandos veiklos kokybę.

20.5. Asmeniniai gebėjimai:

20.5.1. Geba įvertinti savo profesinę veiklą ir numatyti jos tobulinimo kryptis, siekiant padidinti asmeninę profesinę kompetenciją.

20.5.2. Geba analitiškai mąstyti ir kritiškai vertinti profesinėje veikloje susidarančias situacijas.

20.5.3. Geba vadovauti grupei žmonių, turi lyderystės gebėjimų, užtikrinančių efektyvų organizacijos valdymą ir kūrybišką, novatorišką problemų sprendimą.

20.5.4. Turi pakankamai mokslinio tyrimo įgūdžių, kurie būtini testuoti studijas trečiojoje studijų pakopoje.

IV SKYRIUS

DĖSTYMAS, STUDIJAVIMAS IR VERTINIMAS

21. Dėstymas, studijavimas ir vertinimas informacijos paslaugų studijų krypties studijų programose turi remtis minėtų studijų programų samprata ir studijų rezultatais, taip pat turi derėti su besikeičiančiu tarptautiniu ir nacionaliniu šių sričių mokslinių tyrimų kontekstu.

22. Akademinis ir administracinis personalas turi išmanyti didaktinę studijų programos koncepciją, akademinis – demonstruoti, o administracinis – užtikrinti kompetencijas, įgalinančias pasiekti studijų programų rezultatus, gebėti konstruoti sudėtinius studijų programų modulius. Studijų procese būtina remtis mokslinių tyrimų rezultatais, išmanyti ryšius su kitomis susijusiomis studijų ir mokslo kryptimis, tarpdalykiškumo galimybes.

23. Skirtingų studijų pakopų studijose gali būti taikomi tie patys studijų metodai, tačiau turi skirtis pateikiamų užduočių turinys, sudėtingumas ar studento savarankiškumo raiška. Atsižvelgiant į šiuos požymius, studijų programose turi būti planuojama kontaktinio darbo apimtis, skiriama studijuoti būtinoje studijų aplinkoje ir situacijose, reikalaujančiose tiesioginės (ne virtualiosios) sąveikos su kitais studijų proceso dalyviais. Kontaktinio darbo apimtys turi derėti su tuo metu galiojančiuose teisės aktuose įtvirtintomis teisės normomis.

24. Studijų procese mokymosi visą gyvenimą koncepcijai įgyvendinti studentus reikia rengti ir skatinti juos būti atsakingus už savo mokymąsi, suteikti trūkstamą informaciją apie karjeros planavimą ir įgyvendinimą. Programa, jos turinys ir didaktinė sistema turi motyvuoti studentus panaudoti studijoms ir kitus galimus išteklius bei šaltinius.

25. Studijų (dėstymo ir studijavimo) metodų pasirinkimas turi užtikrinti studijų rezultatų pasiekimą, kuris grindžiamas mokėjimų bei gebėjimų rinkiniais ir jų įvertinimais. Studijų procese turi būti lanksčiai taikomas platus aktyvių (dėstymo ir studijavimo) metodų diapazonas, studentams sudarantis galimybes įsisavinti platų kognityvinių, tarpasmeninių bei praktinių mokėjimų spektrą. Dėstymo ir studijavimo metodai turi būti aiškiai apibrėžti, reguliariai peržiūrimi ir tobulinami atsižvelgiant į pokyčius, efektyvūs ir įvairūs. Savarankiško darbo užduotys turi atitikti studijų programos studijų rezultatus, motyvuoti studentus racionaliai naudoti studentų ir dėstytojų laiką bei materialiuosius išteklius (bibliotekas, laboratorijas, įrangą ir kt.).

26. Informacijos paslaugų studijų krypties studijų programų specifika reikalauja atitinkamų metodų ir lankstaus jų taikymo, derinant tradicinius (paskaita, seminaras, rašto darbai, prezentacija)

ir interaktyvius („svečio paskaita“, komandinis darbas, atvejo analizė, probleminis mokymasis, vaidmenų žaidimai ir simuliacijos, išvykstamieji vizitai, ilgalaikis ar trumpalaikis tarptautinis atvykstamasis arba išvykstamasis mobilumas ir kt.) studijų metodus.

27. Universitetinėse studijose dėstymas ir studijavimas turi būti papildytas tiriamaisiais darbais, pritaikymu praktikoje ir perkeliamųjų mokėjimų plėtote, antrojoje studijų pakopoje – įtraukimu į mokslinę veiklą (konferencijas, projektus, mokslines praktikas ir kt.). Koleginėse studijose dėstymas ir studijavimas daugiausia turi remtis studijų pritaikymu praktikoje bei perkeliamųjų mokėjimų plėtote, kuri užtikrinama per praktinę veiklą (praktikas, išvykas, mainus ir pan.). Studijų programos struktūra ir parinkti metodai turi kryptingai vesti nuo bendrųjų sąvokų ir konceptų, prie jų taikymo, gebėjimo tirti ir daryti išvadas bei žinias taikyti praktikoje, parengti tiriamiesiems atitinkamų studijų dalykų darbams, atliekant paskirų kursų užduotis ir įsisavintas žinias taikant profesinės praktikos metu.

28. Praktika yra vertinga studijų programos dalis, privaloma bakalauro studijose ir rekomenduojama magistro studijose. Praktikos (mokomosios, mokslo tiriamosios) paskirtis – užtikrinti žinių ir įgūdžių, įgyjamų teorinių studijų metu, dermę su praktine veikla, kurioje studijų metu įgytos kompetencijos yra įtvirtinamos, pritaikomos ir tobulinamos praktikos vietoje. Studijų programose turi būti užtikrinamas tinkamas praktikos organizavimas, kurį sudaro studentų parengimas ir apmokymas, užduočių parengimas, supervizių ar nuolatinio grįžtamojo ryšio organizavimas, glaudaus ryšio su praktikos vietos vadovu palaikymas, ataskaitų išklausa bei įvertinimas, praktikų rezultatų viešinimas.

29. Studijų pasiekimų vertinimo tvarka ir strategija turi būti įtvirtinta aukštosios mokyklos dokumentuose. Ja remiantis turi būti sudaromos individualios atskirų programų studijų dalykų ar modulių vertinimo tvarkos, nurodančios, kaip ir kokiais būdais bei metodais bus vertinamas studijų programos (studijų dalyko) tikslų įgyvendinimas (studijų rezultatai), lyginant su apibrėžtais tikslais. Taip pat nurodoma vertinimo formos ir tipas. Vertinimas turi būti grindžiamas šiais principais: pagrįstumo (vertinimu turi būti matuojamas apibrėžtas studijų rezultatų pasiekimo lygis), patikimumo, aiškumo (vertinimo sistema turi būti informatyvi, suprantama vertintojams ir vertinamiesiems), naudingumo (vertinimas turi būti teigiamai vertinamas pačių vertinamųjų ir prisidėti prie studijų programos tikslų įgyvendinimo bei studijų rezultatų pasiekimo), nešališkumo (vertinimas turi būti objektyvus ir nepriklausyti nuo vertintojo pasikeitimo, vertinimo metodai turi būti vienodai tinkami visiems vertinamiesiems). Aukštoji mokykla, nustatydama vertinimo tvarką, turi užtikrinti dėstytojui teisę rinktis tinkamiausius vertinimo metodus.

30. Informacijos paslaugų studijų krypties studijų programų disciplinose taikoma vertinimo sistema turi leisti stebėti siekiamo studijų rezultato dinamiką, padėti formuoti ir stebėti pažangą bei įsivertinti, koku lygiu pasiekti studijų rezultatai, nustatyti pokyčius, palaikyti grįžtamąjį ryšį, kurti prielaidas rezultatams tobulinti. Vertinimo sistema bei vertinimo strategija turi užtikrinti studentų orientaciją į reikalingą žinių, supratimo ir gebėjimų pusiausvyrą. Vertinimo sistema turi apimti įvairius vertinimo būdus (formaliuosius ir neformaliuosius), tipus (diagnostinius, formuojamuosius, individualios pažangos, apibendrinamuosius ir kt.) ir metodus (žodinius, vaizdinius, praktinius), remtis veiklos rezultatų vertinimu ir aiškiais bei objektyviais kriterijais. Formuluojuant vertinimo kriterijus, nurodomi ir slenkstinio lygmens kriterijai, apibūdinantys minimalų privalomą rezultatą ir leidžiantys skirti studentui minimalų teigiamą įvertinimą.

31. Baigiamasis informacijos paslaugų studijų krypties studijų programų darbas vertintinas kaip studijų rezultatų pasiekimo įrodymas, kai dėmesys sutelkiamas į pasirinktos teorinės ar praktinės problemos sprendimą taikant kiekybinius ir kokybinius tyrimus bei jų rezultatų interpretavimą ir proceso reflektavimą.

V SKYRIUS

STUDIJŲ PROGRAMŲ VYKDYMO REIKALAVIMAI

32. Informacijos paslaugų studijų krypties studijų programas organizuojanti aukštoji mokykla turi turėti pakankamai akademinio, administracinio ir studijų pagalbinio personalo, materialinių, metodinių, informacinių ir kitų išteklių, reikalingų joms įgyvendinti.

33. Akademinis personalas vertinamas pagal mokslinę, pedagoginę ir praktinę patirtį: dalyvavimą moksliniuose tyrimuose, pažangių dėstytojų metodų taikymą, patirtį tarptautinėje mokslinėje ir pedagoginėje erdvėje, gebėjimą bendrauti užsienio kalbomis, dalyvavimą konferencijose, kvalifikacijos tobulinimo programose ir stažuotėse, pripažinimą profesinėse, mokslinėse bendrijose, profesinį išvalgumą, asmeninį domėjimąsi studentų studijų reikalais, gebėjimą patarti studentams dėl studijų planų, profesinės karjeros ir kriterijų, kuriais remiantis vertinamos studijų programos žinios ir gebėjimai. Kiekviena aukštoji mokykla numato minimaliuosius kvalifikacinius dėstytojų pareigybų reikalavimus, kurie negali prieštarauti galiojantiems teisės aktams.

34. Patalpos, kuriose vykdomos studijos, turi atitikti higienos ir darbo saugos reikalavimus, ir jų turi pakakti. Auditorijos turi būti šiuolaikiškai įrengtos, aprūpintos vizualizavimo įranga, didelėse auditorijose turi būti įrengta įgarsinimo įranga. Studentų bendravimo gebėjimams lavinti, komandinio darbo įgūdžiams formuoti turi būti įrengtos patalpos, pritaikytos dirbti grupėmis.

35. Akademinė parama studentams teikiama šiais būdais:

35.1. Administracija turi užtikrinti studentams galimybę gauti reikalingas konsultacijas.

35.2. Akademinis ir administracinis personalas turi skatinti, motyvuoti, įpareigoti studentus įsitraukti į akademinę ir mokslinę veiklą.

35.3. Turi būti sudarytos sąlygos konsultuotis karjeros klausimais, gauti akademinio konsultanto pagalbą.

35.4. Turi būti sudarytos sąlygos studijuoti studentams, turintiems specialiųjų poreikių.

35.5. Turi būti sudarytos sąlygos studentams organizuoti kultūrinius renginius aukštosios mokyklos patalpose, steigti studentų organizacijas ar klubus ir dalyvauti jų veikloje.